

Sivil Toplum Örgütleri Deklarasyonu Budapeşte 27.04.2018

Dünyanın çeşitli yerlerinden Sivil Toplum Örgütleri olarak (küçük ölçekli üreticiler, göçerler, balıkçılar, yerli halklar, tarım ve gıda işçileri, tüketiciler, kadınlar, gençler ve diğer STKlar) belirli haklara sahibiz ve gıda sisteminin etkin üyeleriyiz. Ortak çabamız, yeterli ve sağlıklı gıdaya ulaşma hakkımızı güvence altına almak için. Bölgemizdeki devletleri politikalarını yaparken bu **kıstasa** uyumlu davranmaya ve **bizi** desteklemeye teşvik ediyoruz.

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi hızla yaklaşıyor. Burada belirlenen hedefler arzu ettiğimiz kadar kapsayıcı olmasa ve bir dizi kısıta sahip olsa da, onlara ulaşmanın tek yolunun, gıda egemenliğine yönelik keskin bir paradigma değişikliği gerçekleştirmek olduğunu düşünüyoruz. Bu paradigma değişimi, **Saygın** Gıda için Gönüllü Rehber, Ormançılık ve Arazi Mülkiyeti Yönetimi Rehberi (VGGT), Sürdürülebilir Küçük Ölçekli Balıkçılığın Sağlanması için Gönüllü Rehber (SSF Rehberi), BM Mevsimlik İşçilerin ve Aile Üyelerinin Korunması Sözleşmesi, ayrıca BM Dünya Gıda Güvenliği Komitesi (CFS) gibi sivil toplum örgütlerinin üzerinde uzlaşmış olduğu insan hakları temelli mevcut araçların uygulamaya geçirilmesi ile başlayacaktır. Ayrıca, İnsan Hakları Konseyi'nin, Birleşmiş Milletler'in köylüler ve kırsal alanlarda çalışan diğer insanların hakları konusundaki deklarasyonunu benimsemeyi oylayacağı konusunda iyimseriz.

Uygulansın ve takip edilsin! Hemen şimdi!

FAO ve bazı devletler, dünyanın her yanında gıda üretimi yapan birçok küçük ölçekli topluluğun uyguladığı agroekolojinin, besleyici gıda üretimi ve sağlıklı gıda tüketimi için gerekli bütüncül bir yaklaşım olduğunu nihayet kabul etti. Sahip olduğumuz bilgi, topluluklarımız, örgütlerimiz ve dışsal girdilere gittikçe daha az bağımlı olma kapasitemiz agroekolojinin temel direklerini teşkil ediyor. Tüm gıda üretimi sektörlerindeki (**hayvancılık**, balıkçılık, ormançılık ve tarım) agroekolojik uygulamalar, hâlihazırda dünyanın her yanında gerçekleşmekte olan **bir yenilik**. Küresel ısınmayı durdurmanın ve iklim değişikliği ile mücadelenin çözümü biz küçük ölçekli gıda üreticileriyiz. Gezegemimizin ve insanlığın geleceğinin garantisi bizleriz. Müstereklere ticarileştirilmemesinin ve herkesin gıdaya ve sosyal adalete erişimini sağlamanın yolunun agroekoloji olduğuna yürekten inanıyoruz. Çevremizin korunması ve gençler için fırsatlar yaratmanın anahtarı Müstereklere. Agroekoloji ayrıca kadın haklarına dikkat çekmenin ve kadına saygıya sağlamanın da önemli bir yolu.

Agroekolojinin, çevresel sorumluluğunu saklamaya çalışan şirketler tarafından ve dar, özel çıkarlar için kullanılmasını hoş görmeyeceğiz.

Yeni teknolojiler herkes için fırsatlar ve sorunlar yaratır. E-tarım bu anlamda başlı başına bir **yenilik** değildir zira agroekolojik sistemler hâlihazırda gıda sistemlerinin kayda değer bir oranını teşkil etmektedir. E/web ekonomisinde gücün belirli yerlerde muazzam bir oranda yoğunlaşmasının yarattığı etkilerinin hepimiz farkındayız. Bir avuç şirket, insanların temel haklarını ihlal eder şekilde, tüm sektörü tekelleştirirken eldeki verileri kontrolleri altında tutup ticarileştiriyor. Bugün e-tarım, yeni yeşil devrim olarak sunuluyor. Ne var ki konuya dair verilerin düzenlenmesi ve mülkiyeti; gıda sektöründeki yoğunlaşmanın etkileri ve devletlerin vatandaşlarının gıdaya erişim hakkını sağlaması **zorunluluğunun sonuçları** ile ilgili olarak pek az kontrole sahibiz. Bu nedenle, e-tarım/dijital teknolojileri sadece üretim modelimizi desteklediğine inandığımız belirli yönleriyle kullanacağız. E-tarımın sahip olduğumuz bilginin özelleştirilmesinin yeni bir aracı haline gelmesine, bizi daha bağımlı ve gereksiz kılmasına ve nihayet robotların gelecekte yerimizi almasına izin vermeyeceğiz!

Commenté [s1]: Decent'ı adam gibi, doğru düzgün falan gibi bir şeyle karşıyorum, böyle ciddi bağlamlarda kendisi için 'decent' bir karşılık bulmak sıkıntı olabiliyor. Farklı bağlamlarda farklı şekillerde çevirip hepsini işaretledim.

Commenté [s2]: Yeterli ve sağlıklı (adequate food), doğru anlıyorsam. Değilse düzelt lütfen 😊

Commenté [s3]: Bu karşılığı sevmiyorum ama Türkçede henüz oturmuş bir kelimemiz yok ne yazık ki. Inovasyon da diyebiliriz tabii ki pekala.

Commenté [s4]: Bence bu gereksiz yere cümleyi karıştırın bir ibare ya da benim anlamadığım bir şey var.

Ayrıca, bir paradigma değişimini gerçekleştirmek için şu hususlara özel dikkat gösterilmesini talep ediyoruz:

- Kırsal alandaki insanların mevcut haklarını güçlendirecek ve onlara bir katkı teşkil edecek ve uluslararası insan hakları çerçevesi dahilinde kabul görececek BM'nin Köylüler ve Kırsal Alanlarda Çalışan Diğer İnsanların Hakları Deklarasyonu benimsenmelidir.
- Sağlık sorunlarına, kötü beslenmeye ve gıda adaletsizliğine sebep olan sağlıksız işlenmiş gıda modellerine yönelik tüm kamusal fonlamalar sonlandırılmalıdır. Çevre fonları dâhil tüm kamu fonları agroekolojik küçük ölçekli gıda üretimini ve evrensel ve temel bir insan hakkı olan yeterli ve besleyici gıdaya eşit erişimi önceliği haline getirmelidir. Bölgesel pazarlarda adil üretim, dağıtım ve erişim yoluyla gıda sistemlerinde adaleti tesis etmek; çatışmaları ve sömürüyü bitirmek ve söz konusu bölgede adaletsizlik ve kötü beslenmeye neden olan yapısal etmenleri tespit etmek de bu öncelikler arasındadır. Bu hususlar SDG 12-Sorumlu Tüketim ve Üretim ile SDG 2-Açlığı Sonlandırmak ile uyumludur.
- Kadın Hakları eksiksiz uygulanmalıdır. Kadın hakları bu bölgede hâlâ saldırı altındadır ve devletleri, CEDAW rehberi doğrultusunda, bu hakları bütünüyle gözetecek etkin politikalar uygulamaya davet ediyoruz. Söz konusu rehber, üretimde ve ekonomik kaynaklara erişim konusunda kadın ve erkekler arasında eşitliği ve kadınların hükümet ile kurumsal karar verme süreçlerine etkin katılımlarını desteklemektedir.
- BM'nin **Saygın İş** hedefleri tam olarak uygulanmalıdır. Söz konusu SDG 8 herkes için **saygın** bir iş sağlamayı hedeflemektedir. **Saygın** iş konusunda tarımda hâlâ **eksiklikler** bulunmaktadır. Bölgede emekle ilgili kanunlar gittikçe daha zayıf hale gelmekte ve tarım işçilerini kapsamayıp onların bu kanunların ve sosyal koruma mekanizmalarının dışında kalmasına neden olmaktadır. Göçmen işçilerin haklarını tanıyan mevcut uluslararası anlaşmalara rağmen bu tür işçilerin kaçak çalıştırılması ve ayrımcılığa uğraması gibi sorunlar sürmekte, göçmen işçiler tehlikeli ve izole şartlarda çalışmaya zorlanmaya devam etmekte ve sıklıkla zorla çalıştırma kurbanı olmaktadır.
- Besi ve kümes hayvanlarına **toplu** antibiyotik uygulanmasına son verilmelidir. Gıda amaçlı yoğun hayvan yetiştiriciliği son derece tehlikeli birçok bakterinin antibiyotiklere karşı dirençli türler geliştirmesiyle sonuçlanmıştır. BM ajansları AMR'nin (antimikrobiyal direnç) dünyanın her yanındaki insanlara bir tehdit teşkil ettiğini vurgulamaktadır. Bu konuda bir şey yapılmazsa 2050 itibariyle milyonlarca insanın antibiyotik direnci yüzünden ölme riski bulunmaktadır.
- Ajanslar, yerel yönetimler ile ulusal hükümetler, agroekolojik üreticiler, STK'lar ve diğer toplumsal aktörlerin katılımıyla genel geçer, temel bir insan hakkı olan yeterli ve besleyici gıdaya tam ve eşit erişim teminat altına alınmalıdır. Bu yapılırken adil üretim yoluyla gıda sistemlerindeki adalet sağlanmalı; üreticilere adil, tüketicilere makul bir fiyat sunan bir dağıtım yoluyla çıkar çatışması ve sömürü azaltılmalı; bölgede adaletsizlik ve kötü beslenme yaratan yapısal etmenler tespit edilmelidir.
- Devletler, hükümetlerinin Aile Tarımı Onyılı ve Beslenme Onyılı hedeflerini yüklenmeyi ve onlara uyumlu politikalar geliştirmeyi eşsiz bir fırsat olarak görmelidir. Bu yüklenme insan hakları temelli bir sorumluluktur ve bir **formaliteden başka bir şey değildir!** Bu iki onyıl hedefi, bölgedeki küçük ölçekli üreticiler ve aile mülkiyetindeki çiftlikleri destekleyecek ve onlara fayda sağlayacak politikaların ve kamu yatırımlarının hayata geçirilmesi için gerçek bir fırsat olarak görülmelidir. Küçük ölçekli üreticiler, yeterli ve besleyici gıda hakkını mümkün kılacak agroekolojiyi hayata geçirmenin tek yoludur.

Commenté [s5]: Bunu diyor ama emin olamadım, sanki çoğu gitmiş azı kalmış gibi bir hava yaratmıyor mu?

Commenté [s6]: Bundan ne kastettiğimizin anlaşılacağından emin değilim. Bu zaten yerine getirmek zorunda oldukları... diyebiliriz bence.

FAO'nun ademimerkezleşme sürecini memnuniyetle karşıladığımızı ve bu sürecin bir parçası olmaya devam edeceğimizi belirtiriz. Küçük ölçekli gıda üreticisi örgütleri ve diğer STK'lar bu süreçte merkezi bir rol oynamalıdır. Üç bölgesel inisiyatifin uygulanmasının her aşamasında baş aktör olma rolüne gönüllü olduğumuzu bildiriyoruz.

FAO ile bu bölgede sürdürdüğümüz ortaklığı geliştirmeye devam etmeyi, siyasi nüfuzumuzu artırmayı ve karar alma süreçlerindeki rolümüzü güçlendirmeyi umuyoruz. FAO'yu yeterli ve besleyici gıda hakkını güçlendirmek için daha fazlasını yapmaya davet ediyoruz.

Öneriler

1. Değişen İklim Koşullarında Avrupa ve Orta Asya'da Sürdürülebilir Tarım ve Gıda Sistemleri için Öneriler

- Sürdürülebilir tarım ve balıkçılığı güçlendirecek müstakbel faaliyetler, 2. Uluslararası Agroekoloji Sempozyumu'nun ilgi çekici tartışmaları ve verimli sonuçları üzerine inşa edilmelidir. Gıda sistemlerinde yapılması gereken değişiklikler hususunda agroekoloji kilit bir öneme sahiptir.
  - FAO'nun agroekolojiye yönelik bağlılığından memnuniyet duyuyoruz. Bu bağlamda, FAO'nun agroekolojiyi bir bilim, uygulama ve toplumsal hareket olarak destekleyecek içsel kapasitelerinin inşa edilmesini destekleyeceğiz. **Dahası**, agroekolojinin etkilerini izlemenin araçlarının sivil toplum ile birlikte geliştirilmesine, agroekolojide birimler ve bölgeler arası işbirliğinin iç mekanizmalarının yaratılmasının gerekliliğine ve FAO ile sivil toplumun ortak çalışmalarının güçlendirilmesinin devam etmesi için kamu fonlama sistemlerinin geliştirilmesi gerektiğine inanıyoruz.
  - FAO'yu, ona üye devletler tarafından sağlanan desteği, agroekolojiyi teşvik eden bir kalkınma politikası ve agroekoloji ve sürdürülebilir gıda sistemlerini destekleyen yasal çerçeveler ile büyümeye davet ediyoruz.
  - Sivil toplum örgütleri olarak bir bütün halinde FAO'yu şu hususları gerçekleştirmeye çağırıyoruz:
    - Küçük çaplı üretici örgütlerinin ve diğer STK'ların agroekoloji girişimlerinin artırılması süreçlerine dâhil olması teşvik edilmelidir.
    - FAO kendi üç bölgesel girişiminin agroekolojinin ekonomik, çevresel ve toplumsal kapasitesini ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde güçlendirecek faaliyetlere yönelik uygulamalara odaklanmalıdır.
    - Sürdürülebilir tarım ve balıkçılığın önemli bir parçası olan küçük ölçekli gıda üreticilerinin yerel pazarlara erişimini artıracak projeler ve programlar geliştirilmelidir.
    - Geleneksel sürdürülebilir tarım ve balıkçılık uygulamalarının küçük ölçekli gıda üreticileri arasında yayılması ve bu konudaki bilginin değiş tokuş edilmesi desteklenmelidir ve bu hususta **yaıla hayvancılığı** yapanlar ve yerli halklara özel bir önem atfedilmelidir.
    - Sürdürülebilir tarımsal yatırımlarla ilgili program ve proje geliştirirken küçük ölçekli üreticilerin yatırımları dikkate alınmalı, onlara öncelik verilmeli ve desteklenmelidir.
    - Kırsal bölgelerdeki kadınların hakları yetkilendirme ve kapasite geliştirici girişimler yoluyla teşvik edilmelidir.
2. Sürdürülebilir ve kapsayıcı gıda sistemleri ve ticari bütünleşme için Bilişim ve İletişim Teknolojileri'nin (ICT) kullanımı ile ilgili e-tarım tavsiyeleri:
- Teknolojik egemenlik girişimleri ile işbirliği içinde devam etmekte olan girişimlerin bir değerlendirmesi yapılmalıdır.
  - Verilerin özelleştirmesini engelleyen hukuki bir düzenleme çerçevesi önerilmelidir.
  - E-tarımın uygulanması ile ilgili politika tavsiyelerinde belirtilen tüm önleyici ilkeler desteklenmelidir.
  - STK'ların e-tarım girişimleri konusundaki kılavuzluğu takip edilmelidir.

Commenté [s7]: Bu cümleye özel dikkat lütfen, anladığımdan emin değilim.

STK'ların FAO'ya Tavsiyeleri

- Tüm ilgili belgeler açık hale getirilmeli ve en önemlilerinin farklı ulusal dillere çevrilmesi

desteklenmelidir.

- Gıda üreticileri arasında değiş tokuş yapılabilmesinin yolları artırılmalıdır.
- Daha fazla gıda adaleti için gıda üreticileri ile tüketiciler arasında değiş tokuş yapılabilmesinin olanakları artırılmalıdır.
- İlgili insan hakları kurumları ve CFS'inkiler dahil olmak üzere, gıda ve beslenme hakkının sürdürülmesine yönelik izleme faaliyetleri desteklenmelidir.
- STK'lar VGGT ve SSF Rehberlerinin ve diğer ilgili uluslararası rehberlerin uygulanmasının takip edilmesi konusunda desteklenmelidir.
- **Saygın** bir kırsal istihdam teşvik edilmelidir.
- Bölgesel girişimlerin tasarlanması, uygulanması ve takip edilmesinin her aşamasında STK'lar ile etkin bir şekilde irtibat halinde olunmalıdır.

STK'ların Devletlere Tavsiyeleri

- Avrupa Müşterek Tarım Politikası (CAP), Müşterek Balıkçılık Politikaları (CFP) ve ulusal gıda ve tarım politikaları, onlara bağlı politikalar ile yürütmelikler ve insan hakları ile uyum içerisinde olmalıdır. Bu politikalar ayrıca temel çalışma hakları kapsamında tüm tarım ve gıda işçilerinin haklarına saygı göstermelidir.
- Gıdanın multidisipliner bir yapıya sahip olduğu ve tarım politikalarının doğru gıda hakkı üzerinde şekillenmesi gerektiği kabul edilmelidir. Devletler doğru gıdaya erişimin sağlanması ile ilgili ulusal ve belediye temelli/yerel politika konseyleri oluşturmalı ve konuya dair hukuki düzenlemeleri gerçekleştirmelidir.
- Küçük ölçekli balıkçılık doğrudan satışta desteklenmeli ve bu tür satışlarda bu tür balıkçılığa öncelik verilmelidir. Küçük ölçekli, elle yapılan balıkçılığın geleneksel avlanma sahalarına erişim hakkı güvence altına alınmalı ve desteklenmeli, çıkarları yönetim süreçlerine eşit derecede dâhil edilmelidir. Topluluk temelli balıkçılığın sahip olduğu kaynakların yönetimi desteklenmelidir. Geleneksel bilgi ve balıkçılıkta kadınların rolü tanınmalı ve kabul görmelidir.
- Sürdürülebilir Küçük Ölçekli Balıkçılığın Sağlanması için Gönüllü Rehber'in uygulanması yoluyla küçük ölçekli balıkçılık korunmalı ve teşvik edilmelidir. Küçük ölçekli balıkçılığın doğa üzerindeki etkisi küçüktür ve bu tür balıkçılık yerel toplulukların geçimini sağlarken yüksek kaliteli, besleyici bir gıdaya erişimi mümkün kılar.
- Geniş ölçekli akuakültür, liman inşası, petrol ve gaz projeleri ile deniz yatağı madenciliği gibi doğal çevreye zarar verici etkileri olduğu bilinen tüm altyapı faaliyetleri durdurulmalı ve SDG 14'ün uygulanması engellenmelidir.
- Balıkların yerinin gelişmiş teknolojiler kullanılarak belirlenmesi gibi zararlı balıkçılık uygulamaları aşama aşama bitirilmeli ve balıkçılık kaynaklarının özelleştirilmesi durdurulmalıdır.
- Dünya Gıda Güvenliği Komitesi'ninkiler gibi, gıda hakkı ile ilgili standartların nasıl ve ne kadar uygulandığını değerlendiren, tüm ulusu kapsayan dönemsel izleme faaliyetleri yürütülmelidir.
- Özel sektör aktörleri gibi üçüncü kişiler karşısında, hak sahiplerinin karar alma ve takip süreçlerine katılımı öncelik haline getirilmeli ve hak sahipliği ile hisse sahipliği arasındaki hayati fark gözetilmelidir.
- Veriler konusunda hukuki düzenleme yapılırken insan haysiyeti ve hakları temelinde bir yaklaşım benimsenmelidir. Veri yönetimi egemenliğini ve kontrolünü destekleyen bağımsız küçük ölçekli teknoloji uzmanları ile çalışılmalıdır.
- BM'nin Aile Çiftliğinin Onyıllı programında belirlediği üzere, küçük ölçekli üreticileri, aile çiftliklerini, balıkçıları ve agroekolojik olarak üretilmiş gıdanın dağıtımındaki adaleti samimiyetle önceliği olarak belirleyecek politikalar uygulanmalıdır.
- Küçük üretici ile aile çiftliklerine ve balıkçıların faaliyetlerine yönelik yasal çerçeve gözden geçirilmelidir. Aile çiftliklerinin teşvik edilmesi ve desteklenmesine yönelik ulusal bir yasal

Commenté [s8]: bir mantık hatası var, hukukta normlar hiyerarşisi diye bir şey var; buna göre mesela bir kanun anayasaya uyumlu olmak zorundadır, bunun olmadığı durumlarda kanun maddesi değil anayasa geçerlidir. Bu kıstasa göre bir uyum gözetmesi gereken subsequent policies and guidelines.

Commenté [s9]: İngilizcesi sorunlu

Commenté [s10]: İngilizcesi sorunlu

Commenté [s11]: bu son cümlenin İngilizcesinde ufak bir düzelti var: **thes** livelihoods of local populations

Commenté [s12]: Implement policies through the decade of family farming that

statü yaratılmalı ve geleneksel uygulamalar ile gıda sistemlerinin kriminalize edilmesine son verilmelidir.

- Gıda üreticilerinin bilgisinin önemini önceliği haline getiren araştırma ve inovasyon yoluyla agroekoloji temel üretim modeli olarak desteklenmelidir.
- Glifosat ve sağlığa, toprağa ve suya zararlı tüm sentetik böcek ilaçları ve gübrelerin kullanımı yasaklanmalıdır.
- BM'nin köylülerin ve kırsal bölgelerdeki diğer insanların hakları üzerine deklarasyonu benimsenmelidir.
- Uluslararası şirketler ve insan hakları konusundaki BM Anlaşması etkin bir şekilde desteklenmelidir.
- Gıda egemenliği, aile çiftliği ve saygın gıda hakkına engel teşkil eden serbest ticaret anlaşmalarına yönelik görüşmeler durdurulmalıdır.
- Kırsal bölgelerdeki nüfusa yönelik kamu hizmetleri artırılmalıdır.
- Kadınların haklarının tanınması ve teşvik edilmesi konusunda etkin politikalar benimsenmelidir.
- Hükümetleri besi hayvancılığı ve kültür balıkçılığında (akuakültür) antibiyotik kullanımını yasaklamaya ve tüm hükümetleri, ilaca dirençli patojenlerin bulaşmasını iş kaynaklı hastalık olarak tanıtmaya çağırıyoruz.
- Tüm tarım, balıkçılık ve gıda işçilerinin bağımsız sendikalara üye olma ve toplu sözleşme görüşmelerine katılma hakları teslim edilmeli; işçiler bu yüzden kriminalize edilmemelidir.
- Tüm hükümetleri sanayide karbon emisyonlarını düşürmeye ve sürdürülebilir geçim kaynakları ve iş alanları yaratmaya çağırıyoruz.
- Kırsal bölgelerdeki tüm genç insanların saygıdeğer bir yaşama sahip olması için etkin politikalar uygulanmalı; kırsal bölgelerde gıda, tarımsal ürün ve balık yetiştiriciliğinin teşvik edilmesinin yanı sıra gençlerin ilgi göstereceği saygın iş alanları yaratılmalı ve bunun altyapısı oluşturulmalıdır.
- Sahip oldukları geleneksel ekolojik bilgi, uygulama ve yenilikler dâhil olmak üzere, yerli halkların toprak ve doğal kaynak haklarına saygı gösterilmeli, bu haklar korunmalı ve teşvik edilmelidir.
- Devletlerin insan hakları yükümlülükleri kapsamında, Ormançılık ve Arazi Mülkiyeti Yönetimi Rehberi (VGGT) ve Sürdürülebilir Küçük Ölçekli Balıkçılığın Sağlanması için Gönüllü Rehber (SSF Rehberi) ulusal ve uluslararası düzeyde uygulanmalı ve teşvik edilmelidir.
- Devletleri su hakkını korumaya ve hayati bir önem taşıyan, küçük ölçekli gıda ve tarımsal üreticilerin suya erişimini tanıtmaya çağırıyoruz. Müştereklerimizin bir parçası olan su kamu kurumları tarafından yönetilmeli ve ticarileştirme ile metalaştırmadan korunmalıdır.
- Gıda üretimi ve tarımın ademi merkezî yönetişimi teşvik edilmeli ve tüketiciler dâhil hak sahiplerinin tam katılımına açık olmalıdır.
- Besleyici gıdaya genel erişim konusundaki etkin politikalar teşvik edilmeli; bu bağlamda toprağa erişim hakkı genişletilmeli ve şehirli marjinal gruplara eğitim sunulmalıdır.
- Kısa ve doğrudan gıda tedarik zincirleri ve küçük ölçekli yerel gıda üreticilerinin ürettiklerine yönelik kamu ihaleleri dâhil olmak üzere, bir temel kamu hizmeti olarak yerel pazarlar korunmalı ve teşvik edilmelidir. Bunu yaparken Dünya Gıda Güvenliği Komitesi'nin (CFS) benimsemiş olduğu, "Küçük Çiftlikleri Pazara Bağlamak" konusunda yaptığı öneriler göz önünde bulundurulmalıdır.
- İşçiler ve ailelerinin kötü beslenmeden ve yoksulluktan mustarip olmasına neden olan haftalık asgari çalışma saati belirsiz işçi sözleşmeleri yasaklanmalıdır.
- İnsanların topraklarını terk etmemeleri ya da göçmen işçi haline gelmemeleri için devletleri silahlı çatışmaların durdurulması ve bölge ile bölgeye komşu ülkelerde barışın tesis edilmesi konusunda sorumluluk almaya davet ediyoruz.
- Göçmen gıda ve tarım işçileri, kentsel göçmen toplulukları, gençler ve kadınları etkileyen yabancı düşmanlığı ve ırkçılığın yükselişine karşı eşgüdüllü ve özel bir yanıt verilmesi

Commenté [s13]: cümlelerin İngilizcesindeki though, through olacak

Commenté [s14]: herbicide'lar dahil değil mi? tarım ilaçları/zirai ilaçlar da diyebiliriz.

Commenté [s15]: tam olarak ne ifade ettiğini kestiremediğimden burada mass'i kullanmadım

teminat altına alınmalıdır.

- Köylü kadınların üretime yönelik ve ekonomik kaynaklara erişim haklarına (özellikle toprak, tohum, kredi ve barınma hakkı) riayet edilmeli ve bu haklar teşvik edilmelidir. Köylü kadınların, gıdanın üretilmesi ve tohumların korunması hususlarındaki merkezi rollerine dikkat çekecek doğru araçlar yaratılmalıdır.
- Agrobiyoçeşitlilik teşvik edilmeli ve korunmalıdır.